

تأثیر گیاهان دارویی بر درمان ناباروری خانم‌ها و پیشگیری از سقط جنین از منظر طب ایرانی

فائزه عارفیان^{۱*}، مانده کردلو^۲، فائزه کردلو^۳، حامد رزاق پور^۴
۱، ۲، ۳- دانشجویان کارشناسی هوشبری، دانشگاه علوم پزشکی زنجان
۴- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان، دانشکده پرستاری و مامایی، مری
Faezzeh16@gmail.com*

چکیده:

مقدمه: ۱۵ تا ۱۷ درصد زوج‌ها در سراسر جهان از ناباروری رنج می‌برند. شکست در فرزندآوری، می‌تواند تأثیرات مخربی را از لحاظ جسمی و روانی برای افراد ایجاد و هزینه‌ی زیادی را بر جامعه تحمیل کند. نازایی در زنان می‌تواند به دلیل مشکلات تخمدان‌ها، لوله‌های فالوپ، گردن رحم و اختلالات هورمونی رخ دهد. طب سنتی یکی از روش‌های رایج درمان ناباروری می‌باشد. همچنین بعضی از افراد در زمان بارداری، از مواد گیاهی استفاده می‌کنند، که عدم آگاهی از خواص آن‌ها می‌تواند منجر به بروز مشکلاتی از قبیل سقط جنین شوند. لذا بهره‌گیری از این دانش، می‌تواند در بحث درمان ناباروری و جوانی جمعیت و پیشگیری از سقط جنین موثر باشد.
روش: این مطالعه از نوع مروری نظام‌مند، با بررسی مقالات مرتبط از سال ۲۰۱۵ تا کنون، در پایگاه‌های Magiran، Google Scholar، PubMed، SID، Science Direct انجام شده است.
یافته‌ها: برخی از داروهای گیاهی می‌توانند از طریق تنظیم هورمون‌ها، کاهش ریسک عفونت و التهاب، تخم‌گذاری و لانه‌گزینی مناسب احتمال باروری را افزایش دهند. مانند انار، بابونه، گیاه پنجه انگشت، گیلاس زمستانی، شبدر قرمز، خرما، دارچین، رازیانه، سیاه دانه، شربین بیان، چای سبز، تعدادی از گیاهان با تأثیر بر میزان هورمون‌ها، افزایش انقباضات رحمی و با اختلال در ریزش رحمی باعث سقط جنین در دوزهای نسبتاً بالا می‌شوند. مانند زعفران، بابونه، اویشن، روغن کرچک، جناب، گلپر، اسپند، کرفس، گون، پونه جعفری، زنجبیل، مریم گلی و دارچین گیاهانی با فعالیت ضد استروژن و مانع شدن از لانه‌گزینی باعث ناباروری در خانم‌ها می‌شوند. مانند گل ابریشم، لونه‌ور، عناب، فلفل هندی، فلفل سیاه، پونه گلپر، شاهپسند، کاسنی، زنجبیل، شنبلیله، شاهانه، زردچوبه.
نتیجه‌گیری: استفاده از طب ایرانی و گیاهان دارویی به تنهایی یا در کنار داروهای شیمیایی در بحث درمان ناباروری، همین‌طور دوری از گیاهاتی که منجر به ناباروری و یا سقط می‌شوند می‌تواند راندمان درمان را افزایش دهد و موجب جوانی جمعیت گردد.

مقدمه:

بر اساس استنادهای جمعیتی، جمعیت‌هایی که ساکنان آن بیش از ۱۰ درصد تمام افراد جامعه را به خود اختصاص دهند، ساکنان نطفی می‌شوند. بروز مسئله سالمندی جمعیت، تبعات متعدد و گسترده‌ای در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه به وجود می‌آورد. بحث جوانی جمعیت با میزان باروری افراد ارتباط مستقیم دارد. بنابراین می‌توان با اتخاذ رویکردهای درمانی مختلف در بحث ناباروری، به جوانی جمعیت کمک کرد.
۱۵ تا ۱۷ درصد زوج‌ها در سراسر جهان از ناباروری رنج می‌برند که ۵۰ درصد آن‌ها مربوط به مشکلات نازایی در خانم‌هاست. شکست در فرزندآوری، می‌تواند تأثیرات مخربی را از لحاظ جسمی و روانی برای افراد ایجاد و هزینه‌ی زیادی را بر جامعه تحمیل کند. نازایی در زنان می‌تواند به دلیل مشکلات تخمدان‌ها، لوله‌های فالوپ، گردن رحم و اختلالات هورمونی رخ دهد. طب سنتی یکی از روش‌های رایج درمان ناباروری می‌باشد. همچنین بعضی از افراد در زمان بارداری، از مواد گیاهی استفاده می‌کنند، که عدم آگاهی از خواص آن‌ها می‌تواند منجر به بروز مشکلاتی از قبیل سقط جنین شوند. لذا بهره‌گیری از این دانش، می‌تواند در بحث درمان ناباروری و جوانی جمعیت و پیشگیری از سقط جنین موثر باشد. هدف از این مطالعه افزایش آگاهی عمومی در بحث باروری و درمان ناباروری زنان و جلوگیری از سقط جنین است.

یافته‌ها:

داروهای موثر در باروری خانم‌ها از طریق تنظیم هورمون‌ها، کاهش ریسک عفونت و التهاب، تخم‌گذاری و لانه‌گزینی مناسب می‌توانند احتمال باروری را افزایش دهند. مانند انار، بابونه، گیاه پنجه انگشت، گیلاس زمستانی، شبدر قرمز، خرما، دارچین، رازیانه، سیاه دانه، شربین بیان، چای سبز، باجهال شنب، نخل آره ای، گل صد تومانی و ریشه قاصدک. تعدادی از گیاهان با تأثیر بر میزان هورمون‌ها، افزایش انقباضات رحمی و با اختلال در ریزش رحمی باعث سقط جنین در دوزهای نسبتاً بالا می‌شوند. مانند زعفران، بابونه، اویشن، روغن کرچک، جناب، گل همیشه بهار، رزماری، بادام تلخ، روتاس، ریواس، ریحان، گل گاوزبان، کوهپایه آبی، مرزنجوش، جناب، گلپر، مر، سنبله ای، اسپند، سداب، های مرز، کرفس، گون، پونه جعفری، کاج زمینی، زنجبیل، مریم گلی و دارچین. گیاهانی با فعالیت ضد استروژن و مانع شدن از لانه‌گزینی باعث ناباروری در خانم‌ها می‌شوند که شامل گل ابریشم، لونه‌ور، عناب، سداب، فلفل هندی، فلفل سیاه، لاله مردابی، پونه گلپر، شاهپسند، کاسنی، زنجبیل، زیرفون، شنبلیله، شاهانه، زردچوبه و بام حشی هستند.

گیاهان موثر در افزایش باروری خانم‌ها

نام گیاه	نام علمی
انار	Punica granatum
بابونه	Matricaria chamomilla
پنجه انگشت	Vitex agnus-castus
گیلاس زمستانی	Withania somnifera
شبدر قرمز	Trifolium pratense
خرما	Phoenix dactylifera
دارچین	Cinnamomum verum
رازیانه	Foeniculum vulgare
سیاه دانه	Nigella arvensis
شربین بیان	Glycyrrhiza glabra
چای سبز	Camellia sinensis
پونه جعفری	Oenothera biennis
کرفس	Serenoa repens
گل صد تومانی	Foeniculum
ریشه قاصدک	Taraxacum

گیاهان با ویژگی های کاهش باروری ایجاد ناباروری در خانم‌ها

نام گیاه	نام علمی
گل ابریشم	Aloe vera
لونه‌ور	Ziziphus jujube mill
عناب	Ruta graveolens
سداب	Capiscum annuum
فلفل هندی	Piper nigrum
فلفل سیاه	Nelumbo nucifera
لانه مردابی	Nelumbo nucifera
پونه	Mentha pulegium
گلپر	Heracleum persicum
شاهپسند	Verbena
کاسنی	Cichorium intybus
زنجبیل	Zingiber officinale
زردچوبه	Curcuma longa
بام حشی	Dioscorea villosa

نتایج و بحث:

استفاده از گیاهان دارویی برای درمان بیماری‌ها قدمتی هزاران ساله دارد و آشنایی با خواص، فواید و مضرات گیاهان دارویی، می‌تواند ما را به سمت استفاده آگاهانه و ایمن از آن‌ها سوق دهد. از عوارض ناخواسته جلوگیری می‌کند. استفاده از طب ایرانی و گیاهان دارویی به تنهایی یا در کنار داروهای شیمیایی در بحث درمان ناباروری، و همین‌طور دوری از گیاهاتی که منجر به ناباروری و یا سقط می‌شوند می‌تواند راندمان درمان را افزایش دهد و موجب جوانی جمعیت گردد و از مشکلاتی که به دنبال سالخوردمی جمعیتی می‌تواند در کشور رخ دهد جلوگیری کند و از هزینه‌ها بکاهد.

گیاهان دارویی موثر در سقط جنین

افزایش انقباضات رحمی
عوارض ناخواسته جلوگیری می‌کند
استفاده از طب ایرانی و گیاهان دارویی به تنهایی یا در کنار داروهای شیمیایی در بحث درمان ناباروری، و همین‌طور دوری از گیاهاتی که منجر به ناباروری و یا سقط می‌شوند می‌تواند راندمان درمان را افزایش دهد و موجب جوانی جمعیت گردد و از مشکلاتی که به دنبال سالخوردمی جمعیتی می‌تواند در کشور رخ دهد جلوگیری کند و از هزینه‌ها بکاهد.

منابع:

1. Esmailzadeh, M., Moradi, B. Medicinal herbs with side effects during pregnancy- An evidence-based review article. The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility, 2017; 20(supplement): 9-25. doi: 10.22038/ijogi.2017.9724
2. Saha A, Chatterjee A, Singh S, Ghosh J, Majumdar M, Roy S, Roy P. Herbal Agents Having Abortive Activity. Journal for Research in Applied Sciences and Biotechnology. 2022 Aug 31;1(3):204-15.
3. Kadam A, Gaykar B. A review on medicinal plants exhibiting Antifertility and Contraceptive activities. Journal of Basic Sciences www. skpubs. com ISSN. 2015;2395-1265.
4. Akbarbazzam M, Goodarzi N, Rahimi M. Female infertility and herbal medicine: An overview of the new findings. Food science & nutrition. 2021 Oct;9(10):5869-82.

مواد و روش‌ها:

این مطالعه از نوع مروری نظام‌مند، با بررسی ۱۳۰ مقاله مرتبط در سال‌های ۲۰۱۵ تا کنون، در پایگاه‌های google scholar، science direct، PubMed، SID، magiran انجام شده است. ابتدا با کلیدواژه‌های abortion، herbal، fertility، infertility، traditional medicine، مقالات مرتبط با سقط جنین به طور مجزا در پایگاه‌های مذکور، جست و جو شدند. سپس از بررسی تک تک مطالعات، مقالات غیر مرتبط و تکراری رد و مقالات مرتبط مشخص شدند.

آمار میزان ناباروری

